Vlaams Parlement

101 (2019) – Nr. 1
ingediend op 10 juli 2019 (2019)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 7 september 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het protocol bij het verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève

originele versie

Deze versie van het ontwerp van decreet is een voorlopige versie en dus nog niet persklaar gegeven door de bevoegde minister

verzendcode: IED
LEE

INHOUD

Memorie van toelichting

Voorontwerp van decreet

Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Advies van de Raad van State

Ontwerp van decreet

Bijlage: Tekst van het samenwerkingsakkoord

originele versie

Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 7 september 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest inzake de uitvoering van sommige bepalingen van het protocol bij het verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Genève op 4 mei 2012

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Op 4 mei 2012 werd een akkoord bereikt over de amendering van het protocol van Göteborg onder het LRTAP-verdrag. Hierbij werden onder meer nationale emissiereductiedoelstellingen vastgelegd voor het jaar 2020. De reductiedoelstellingen waartoe België zich kon engageren werden vastgesteld op de ICL-vergadering van 27 april 2012. De ICL besliste eveneens dat de verdeling van de inspanningen over de gewesten zou verzekerd worden middels een samenwerkingsakkoord, dat aan de betrokken regeringen en parlementen zou worden voorgelegd gelijktijdig met de instemmingsinstrumenten voor het protocol. Dit instemmingsdecreet bekrachtigt dit samenwerkingsakkoord.

originele versie

2. Situering

Op 4 mei 2012 werd een akkoord bereikt over de amendering van het protocol van Göteborg onder het LRTAP-verdrag. Hierbij werden onder meer nationale emissiereductiedoelstellingen vastgelegd voor het jaar 2020. De reductiedoelstellingen waartoe België zich kon engageren werden vastgesteld op de ICL-vergadering van 27 april 2012. De ICL besliste eveneens dat de verdeling van de inspanningen over de gewesten zou verzekerd worden middels een samenwerkingsakkoord, dat aan de betrokken regeringen en parlementen zou worden voorgelegd gelijktijdig met de instemmingsinstrumenten voor het protocol.
Op haar vergadering van 12 november 2015 hechtte de ICL haar goedkeuring aan een ontwerp van samenwerkingsakkoord. Omwille van tekstuele wijzigingen hechtte de ICL op 6 augustus 2018 opnieuw haar goedkeuring aan het samenwerkingsakkoord.
Het samenwerkingsakkoord, en het bijhorende decreet, is onderwerp van de voorliggende memorie.

3. Inhoud

De problemen van grensoverschrijdende luchtverontreiniging hebben in 1979 binnen de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (UNECE) geleid tot het verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand (LRTAP-Verdrag). Het verdrag is

afgesloten te Genève op 13 november 1979 en is door België goedgekeurd door de wet van 9 juli 1982. Het verdrag is op 16 maart 1983 in werking getreden. De 51 Partijen bij dit verdrag verplichten zich ertoe om een beleid en strategieën te ontwikkelen voor emissiereductie van polluenten die grensoverschrijdende luchtverontreiniging veroorzaken en om tevens deel te nemen aan een bewakings- en evaluatieprogramma van het transport van de emissie over lange afstand. De activiteiten van de organen van het verdrag hebben inmiddels geleid tot acht protocollen, die alle in werking zijn getreden en mede geratificeerd zijn door België. Het meest recente protocol is het protocol ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, ondertekend te Göteborg in 1999 en beoogt de reductie van atmosferische emissies van stikstofoxiden (NO_x), zwaveldioxiden (SO_2), vluchtige organische stoffen (VOS) en ammoniak (NH_3) – verder verkort tot protocol van Göteborg. In het protocol worden voor de betrokken polluenten nationale emissieplafonds opgelegd en worden installatievoorschriften, (veelal in de vorm van emissiegrenswaarden) en productnormen vastgesteld voor diverse sectoren en activiteiten.
Het protocol is in werking getreden op 17 mei 2005, nadat het door 16 partijen werd geratificeerd. België ratificeerde het protocol op 13 september 2007.
Het gemengde karakter van het protocol van Göteborg werd vastgesteld in de Werkgroep Gemengde Verdragen van 22 september 2000. Het protocol is een juridisch bindende overeenkomst. Het gemengde karakter van de amendering werd vastgesteld in de Werkgroep Gemengde Verdragen van 25 februari 2014.
Met de amendering van het protocol van Göteborg in mei 2012 werden de volgende belangrijke resultaten geboekt:

- De vooruitgang die sinds 1999 geboekt is op het niveau van de EU werd geconsolideerd in een internationale overeenkomst (zowel inzake brongerichte maatregelen als inzake de impact op totale emissies);
- Verbeterde toegankelijkheid tot het protocol, in de eerste plaats voor de ex-USSR-republieken, door de opname van voldoende ruime overgangstermijnen. Deze partijen ratificeerden het oorspronkelijke protocol niet; door hen van nabij te betrekken bij de onderhandelingen over de amenderingen wordt gehoopt dat zij dat ditmaal wel zullen doen. De deelname van deze landen aan de reductie-inspanningen is belangrijk gelet op het grensoverschrijdende karakter van de emissies.

De amendering werd afgerond tijdens de vergadering van het Uitvoerend Orgaan van het LRTAP-verdrag van mei 2012 middels de beslissingen 2012/1 en 2012/2. De onderhandelingen over de amendering van dit protocol waren al enkele jaren aan de gang en hadden enerzijds betrekking op de installatievoorschriften en de productnormen en anderzijds op de emissieplafonds.
De emissiegrenswaarden en productnormen komen grotendeels overeen met de bepalingen uit EU-regelgeving (voornamelijk richtlijn Industriële Emissies 2010/75/EG en diverse BBT-referentie-documenten). De emissieplafonds zijn berekend op basis van de verwachte groei in activiteiten en energieverbruik en de evolutie van de emissie onder huidig EU-beleid. De emissieplafonds gelden voor 2020 en zijn lager dan de emissieplafonds die gelden sinds 2010, vastgesteld in EU-richtlijn 2001/81/EG (de NEC-richtlijn). Dit impliceert dat de emissies in elk gewest verder zullen moeten dalen dan de huidig geldende gewestelijke NEC-emissieplafonds (zoals vastgelegd door de Interministeriële Conferentie Leefmilieu (ICL) van 16 juni 2000) om tegen 2020 de doelstellingen van het geamendeerde protocol van Göteborg te realiseren. Bovendien zijn bij de amendering zijn ook emissieplafonds voor $PM_{2,5}$ opgenomen.
Voor de implementatie van de amenderingen aan het protocol van Göteborg dringt een samenwerkingsakkoord zich op. De doelstellingen die in het protocol van Göteborg zijn opgenomen en dan specifiek de emissieplafonds, werden immers aangescherpt en vereisen inspanningen van de 3 gewesten én van de federale overheid. Het is dan ook noodzakelijk om de afspraken over de te nemen inspanningen vast te leggen. De inspanningen van de gewesten gaan over het naleven van de emissieplafonds en over emissierapportering, de

originele versie

inspanningen van de federale overheid hebben betrekking op concrete maatregelen.

Emissieplafonds 2020

Belgische emissieplafonds

Vóór de vergadering van het uitvoerend orgaan van LRTAP van mei 2012 werden de emissiereducties waartoe België zich wou engageren in het kader van de amendering van het protocol van Göteborg vastgesteld door de ICL (schriftelijke vergadering van 27 april 2012). Waar in het protocol van Göteborg uit 1999 absolute emissieplafonds zijn opgenomen die gelden vanaf 2010, is er bij de amendering voor gekozen om procentuele reductiedoelstellingen ten opzichte van het referentiejaar 2005 op te nemen, geldend vanaf 2020. Tabel 1 bevat de in 2012 gerapporteerde emissies voor 2005 en de hieruit afgeleide Belgische emissieplafonds voor 2020. De haalbaarheid van de emissieplafonds werd geëvalueerd door emissieprognoses tot 2020 voor stationaire bronnen uit de drie gewesten en een nationale emissieprognose voor mobiele bronnen (transport) op te tellen en te vergelijken met de emissieplafonds zoals voorgesteld in het geamendeerde protocol. De prognoses houden rekening met het bestaande en geplande beleid, de aard en de emissies van de betrokken sectoren in elk van de gewesten en het potentieel om in elk van de gewesten de emissies verder te reduceren. Deze prognoses staan eveneens vermeld in tabel 1.
Uit de analyse bleek dat de voorgestelde emissieplafonds voor België haalbaar waren, rekening houdend met het door de gewesten, de federale overheid en de EU gevoerde beleid. Uit Tabel 1 blijkt dat zij zelfs iets hoger liggen dan de prognoses voor 2020, zoals beschikbaar tijdens de onderhandelingen. Deze marge is te verantwoorden gelet op de bestaande onzekerheden (o.a. de toekomst van de nucleaire productie).

originele versie

Tabel 1: Emissies, doelstellingen en emissieprognoses voor België

	Emis-sies 2005	**GP doelstellingen 2020**		**emissieprognoses 2020**				
	(kton)	(% tov 2005)	(kton)	(kton)				
				Stationaire bronnen			**Trans-port**	**Totaal**
				Vlaan-deren	**Brussel**	**Wallo nië**		
NO_x	291,0	41%	**171,7**	56,9	2,3	43,0	68,0	**170,2**
SO_2	145,2	43%	**82,8**	44,5	2,0	25,7	1,0	**73,2**
$PM_{2,5}$	24,4	20%	**19,5**	6,7	0,2	5,8	5,0	**17,7**
VOS	142,7	21%	**112,7**	63,5	4,0	29,6	15,0	**112,1**
NH_3	71,3	2%	**69,9**	41,2	0	24,9	1,0	**67,1**

Verdeling over de gewesten

Het samenwerkingsakkoord heeft tot doel de inspanningen voor het bereiken van de emissieplafonds uit het geamendeerde protocol van Göteborg die gelden vanaf 2020 te verdelen over de gewesten. De ICL van 27 april 2012 legde tevens de inspanningen voor de stationaire bronnen in de 3 gewesten en een nationaal, nog op te splitsen, emissieplafond voor transport vast. Daarnaast werd beslist dat de rechtszekerheid van de verdeling zou verzekerd worden middels een samenwerkingsakkoord, dat aan de betrokken regeringen en parlementen zou worden voorgelegd gelijktijdig met de instemmingsinstrumenten voor het protocol.

Op haar vergadering van 24 september 2013 besliste de ICL dat de emissieplafonds voor mobiele bronnen over de gewesten zouden worden verdeeld op basis van het procentuele aandeel van elk gewest in de gerapporteerde transportemissies voor de periode 2010-2012 op basis van de LRTAP-rapportering van februari 2014.
Deze twee ICL-beslissingen werden geïntegreerd in een ontwerp van samenwerkingsakkoord waarmee de ICL zich op 12 november 2015 akkoord verklaarde. Gelet op de bestaande problemen voor het voldoen aan de verplichtingen uit de richtlijnen inzake luchtkwaliteit (specifiek de normen voor PM_{10} en NO_2) wordt ervoor gekozen om in dit samenwerkingsakkoord de in Tabel 1 vermelde prognoses van de gewesten op te nemen als emissieplafond voor de gewesten en dus niet te vertrekken van een verdeling van het (hogere) emissieplafond dat resulteert uit de procentuele reductiedoelstellingen uit het protocol. Dit resulteert in onderstaande gewestelijke emissieplafonds voor 2020.

Tabel 2: Emissieplafonds vanaf 2020 (kton)

(in kton)	***VLA***	***WAL***	***BRU***
NO_x	97,7	68,0	4,4
SO_2	45,3	25,9	2,0
$PM_{2,5}$	9,8	7,6	0,3
VOS	71,7	35,8	4,6
NH_3	41,8	25,3	0,0

originele versie

Relatieve emissieplafonds

In het protocol van Göteborg zijn relatieve doelstellingen t.o.v. 2005 opgenomen, wat betekent dat de absolute doelstelling (vanaf 2020) wijzigt wanneer de emissie-inventaris voor 2005 wordt aangepast op basis van nieuwe inzichten. In het ontwerp van samenwerkingsakkoord worden enkel absolute gewestelijke gegevens vermeld. Om rekening te houden met het absolute Belgische plafond, is een formule opgenomen in artikel 7 die aangeeft hoe het absolute plafond voor de gewesten wijzigt bij een wijziging van de gewestelijke emissie-inventaris (om te garanderen dat de gezamenlijke inspanning van de 3 gewesten resulteert in de opgelegde procentuele reductieverplichting).

Actualisatie van de gegevens

Tabel 1 bevat de emissies 2005 en hieruit afgeleide doelstellingen zoals gerapporteerd in 2012 bij de totstandkoming van het geamendeerde Protocol. Een emissie-inventaris is dynamisch en wordt voortdurend bijgesteld op basis van de meest recente informatie. De gerapporteerde emissies voor België zijn sinds de vaststelling van de reductiedoelstellingen al sterk gewijzigd, zoals blijkt uit Tabel 3.

Tabel 3: Meest recente emissies voor België (kton)

	Gegevens uit 2012		**Gegevens uit 2019**			**Gegevens uit 2019***		
	2005	***2010***	***2005***	***2010***	***2017***	***2005***	***2010***	***2017***
NO_x	291,0	220,7	304,4	229,6	167,8	290,1	215,9	155,0
SO_2	145,2	64,0	142,5	60,6	37,6	142,5	60,6	37,6
$PM_{2,5}$	24,4	17,3	34,2	31,8	22,8	34,2	31,8	22,8
VOS	142,7	107,0	169,5	136,8	108,5	143,7	111,1	82,5
NH_3	71,3	67,7	75,0	70,5	66,7	75,0	70,5	66,7

De gegevens voor NO_x, NMVOS en $PM_{2,5}$ zijn het sterkst gewijzigd. Voor $PM_{2,5}$ is dit vooral te wijten aan nieuwe gegevens over het residentiële houtgebruik (voor

verwarming) en de bijhorende emissiefactor. Deze wijziging wordt opgevangen doordat er met relatieve doelstellingen wordt gewerkt. De wijzigingen voor NMVOS en NO_x hebben in belangrijke te mate te maken met de opname van een nieuwe bron in de emissie-inventaris (emissies uit landbouwgronden, tot voorheen werden hiervoor enkel NH_3-emissies in kaart gebracht). Deze emissiebron valt dan ook onder het toepassingsgebied van de flexibiliteit zoals verder beschreven. Daarom worden in Tabel 3 voor de volledigheid de emissies gegeven zonder deze bron (kolommen 2019*).
In het samenwerkingsakkoord is ervoor gekozen om niet de meest recente cijfers te vermelden, maar de cijfers zoals die op tafel lagen bij de amendering van het protocol. Hiervoor zijn 2 redenen:

- Traceerbaarheid: de cijfers die zijn opgenomen in het samenwerkingsakkoord zijn overgenomen uit een ICL-beslissing (of voor de verdeling van transport een toepassing ervan);
- Ook al zouden de meest recente cijfers worden opgenomen, dan nog moet er voorzien worden in een formule die rekening houdt met toekomstige wijzigingen van de emissie-inventaris.

De toepassing van de formule die is opgenomen in artikel 7, leidt tot de volgende plafonds (vanaf 2020):

Tabel 4: Emissieplafonds vanaf 2020 (kton)

		VLA	***WAL***	***BRU***
oorspronkelijk	**NO_x**	97,7	68,0	4,4
	SO_2	45,3	25,9	2,0
	$PM_{2,5}$	9,8	7,6	0,3
	VOS	71,7	35,8	4,6
	NH_3	41,8	25,3	0,0
aangepast	**NO_x**	95,8	69,3	4,5
	SO_2	44,1	25,8	1,7
	$PM_{2,5}$	14,1	11,0	0,5
	VOS	72,1	36,2	4,5
	NH_3	40,4	30,4	0,0

originele versie

Overschrijding van de emissieplafonds en flexibiliteit

In het samenwerkingsakkoord is een bepaling opgenomen over de procedure bij overschrijding van een emissieplafond door een gewest. Het uitgangspunt daarbij is dat elk gewest de nodige maatregelen neemt om een overschrijding van zijn emissieplafonds te vermijden. Indien dit toch het geval is, kan het gewest in kwestie nagaan of de overschrijding kan worden gecompenseerd binnen België zonder dat het Belgische plafond wordt overschreden. Als dat het geval is, volstaat het dat dat gewest dit aan de andere gewesten en de federale overheid meedeelt. Als dat niet het geval is, en de overschrijding van het gewestelijke plafond ook leidt tot een overschrijding van het Belgische plafond, zal het gewest dat zijn emissieplafond overschrijdt, moeten nagaan of het in aanmerking komt om gebruik te kunnen maken van de in het protocol voorziene flexibiliteitsmechanismen. Indien niet, resteert enkel de keuze om zo snel mogelijk extra reductiemaatregelen te implementeren door het gewest in kwestie. Als dat niet gebeurt, is de overschrijding van het Belgische plafond de verantwoordelijkheid van dat gewest.
Flexibiliteitsmechanismen zijn in het protocol opgenomen om tegemoet te komen aan de onzekerheden bij de emissie-inventarisatie (en de regelmatige bijstelling van de emissie-inventaris). De concrete aanleiding was het feit dat heel wat partijen problemen hebben met de naleving van hun emissieplafond voor NO_x, wat in grote mate te wijten is aan de emissies van dieselverkeer die, in tegenstelling tot wat werd vooropgesteld bij het vastleggen van de

emissieplafonds, niet zijn afgenomen (per afgelegde kilometer) zoals berekend bij de totstandkoming van het protocol. De testcycli die gebruikt worden voor het evalueren van de normen weerspiegelen onvoldoende de reële rij-omstandigheden, wat ertoe leidt dat de steeds strengere normen niet leiden tot een daling van de emissies in reële omstandigheden. Deze normen worden op internationaal (EU) niveau vastgesteld en opgelegd, wat betekent dat de individuele partijen zelf onvoldoende maatregelen kunnen nemen om deze situatie te remediëren. Bovendien is de impact hiervan zo groot (in België leidt dit in 2010 tot ca. 48 kton meer NO_x) dat dit onmogelijk kan gecompenseerd worden door andere maatregelen (in de transportsector of in andere sectoren). De flexibiliteitsmechanismen zijn in het protocol van Göteborg voorlopig in algemene termen voorzien. De modaliteiten en criteria voor de toepassing ervan werden uitgewerkt in richtsnoeren zoals vastgelegd in beslissingen 2012/3, 2012/4 en 2012/12 van het Uitvoerend Orgaan van het LRTAP-Verdrag. Verder werd een informeel document beschikbaar gesteld met gedetailleerde toelichting bij deze richtsnoeren. Het doel van de flexibiliteitsmechanismen is dat partijen die een emissieplafond overschrijden hetzij hun emissieplafond, hetzij hun emissie-inventaris kunnen aanpassen indien de overschrijding het gevolg is van:

- Een bijstelling van emissiefactoren op technische gronden (en dus bijvoorbeeld niet omdat de voorziene maatregelen niet werden genomen);
- Het opnemen van nieuwe categorieën in de emissie-inventaris (en dus niet van nieuwe bronnen in al bestaande categorieën);
- Een stijging van de emissies ten gevolge van een aanpassing van de methodologie van inventarisatie.

Andere verplichtingen voor de gewesten

De voornaamste verplichting voor de gewesten is het naleven van de emissieplafonds, en dus het nemen van maatregelen die hiertoe leiden. Een andere verplichting is de jaarlijkse inventarisatie van de emissies van de betrokken polluenten (SO_2, NO_x, $PM_{2.5}$, VOS en NH_3). Deze taak wordt nu al volledig ingevuld door de gewesten; de compilatie van de gewestelijke gegevens gebeurt door IRCEL, om een Belgische inventaris te kunnen rapporteren.

Verplichtingen voor de federale overheid

De emissieplafonds worden verdeeld over de gewesten. De bijdrage van de federale overheid bestaat erin dat zij maatregelen neemt die bijdragen tot het behalen van de emissiereductiedoelstellingen. In overleg tussen de gewestelijke overheden en de federale overheid is een aantal maatregelen in de transportsector vastgesteld waartoe de federale overheid zich engageert als bijdrage tot het bereiken van de doelstellingen. In het samenwerkingsakkoord worden deze maatregelen opgelijst. De lijst van maatregelen werd dus goedgekeurd door de UICL.

4. Advies strategische adviesraden[1]

Bij brief van 28 oktober 2016 meldde de Minaraad geen advies uit te brengen.

5. Advies Raad van State

Advies nr. 65.721/VR van de afdeling Wetgeving van de Raad van State werd op 13 juni 2019 verleend.

[1] In voorkomend geval

originele versie

Randnummer 3 van het advies gaat in op het advies van de Inspectie van Financiën en het begrotingsakkoord. Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën (VR 2016 2005 DOC.0498/3 met kenmerk IF/SG/2016/04/19-206) geeft aan dat verplichtingen uit hoofdstuk III van het ontwerp van samenwerkingsakkoord budgettaire weerslag kunnen hebben en dat om die reden het begrotingsakkoord moet ingewonnen worden.
Het begrotingsakkoord (VR 2016 2005 DOC.0498/4) stipuleert als voorwaarde dat voorliggend samenwerkingsakkoord wordt opgevangen binnen de bestaande kredieten. Die voorwaarde blijft gelden waardoor het niet nodig is om een nieuw advies en een nieuw akkoord in te winnen.

Het aandachtspunt van de Raad bij randnummer 4 van het advies dat alle partijen bij dit samenwerkingsakkoord gebonden zijn door de beslissingen waaraan het voorliggende samenwerkingsakkoord invulling verleent, is overgemaakt aan het Waalse gewest.

De aanbeveling in randnummer 5 te waken over de publicatie in het Belgisch Staatsblad van de beslissingen 2012/1 en 2012/2 wordt behartigd na de verdere ratificatie van het geamendeerde protocol van Göteborg en in uitvoering van de afspraken binnen de CCIM-stuurgroep Atmosfeer.

Het opschrift en artikel 2 van het decreet zijn aangepast zoals gevraagd in randnummer 6 van het advies, ook in de titel van deze memorie van toelichting.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikelsgewijze bespreking van het decreet

Artikel 1.

Dit artikel vergt geen toelichting.

Artikel 2.

Dit artikel regelt de instemming met het samenwerkingsakkoord.

Artikelsgewijze bespreking van het samenwerkingsakkoord

Artikel 1 definieert een aantal termen die aan bod komen in het samenwerkingsakkoord.

Artikel 2 beschrijft de doelstelling van het samenwerkingsakkoord: het verdelen van de inspanningen voor het bereiken van de emissieplafonds uit het geamendeerde protocol van Göteborg die gelden vanaf 2020.

Artikel 3 bevat de emissieplafonds voor België – zowel de relatieve emissieplafonds uit het protocol als, ter informatie, de absolute plafonds waarin dit resulteert op basis van de meest recente gerapporteerde emissies.

In **Artikel 4** worden in paragraaf 1 de absolute emissieplafonds vermeld die door elk gewest moeten worden nageleefd en wordt verduidelijkt dat deze plafonds zijn gebaseerd op gebruikte brandstofhoeveelheden (voor de transportsector).

Artikel 5 stelt dat de gewesten het nodige moeten doen om hun gewestelijke emissieplafonds na te leven – hierbij wordt enkel gerefereerd aan de totale plafonds, wat betekent dat de gewesten de mogelijkheid hebben om hogere transportemissies te compenseren door bijkomende reducties op stationaire bronnen en vice versa.

originele versie

Artikel 6 behandelt de emissie-inventarisatie en –rapportering. In dit artikel wordt gesteld dat de gewesten hun emissie-inventaris steeds actueel moeten houden (op basis van wetenschappelijke inzichten en internationale richtlijnen) en de andere gewesten moeten informeren over aanzienlijke wijzigingen, gezien de mogelijke impact op het al dan niet respecteren van de nationale emissieplafonds.
Terwijl in het protocol relatieve emissieplafonds zijn vastgesteld ten opzichte van 2005, worden in artikel 4 van het samenwerkingsakkoord absolute gewestelijke plafonds vastgelegd.

Om te vermijden dat een wijziging van de emissiegegevens voor het jaar 2005 ertoe leidt dat de som van de absolute gewestelijke plafonds hoger uitkomt dan de absolute Belgische doelstelling, is in **Artikel 7** een formule opgenomen die de absolute gewestelijke plafonds zo wijzigt in functie van de emissie-inventaris voor 2005, dat de nationale doelstelling steeds wordt nageleefd.
In het protocol zijn immers flexibiliteitsmechanismen voorzien die toelaten dat, onder de volgende voorwaarden, de emissieplafonds of de emissie-inventaris (voor de evaluatie van de reductiedoelstellingen) worden aangepast:

- In de emissie-inventaris categorieën zijn opgenomen die nog niet gekend waren op het moment dat het emissieplafond werd vastgesteld;
- Emissiefactoren significant zijn gewijzigd t.o.v. het moment dat de emissieplafonds werden vastgesteld;
- De methodologie voor de berekening van de emissies werd gewijzigd t.o.v. het moment dat de emissieplafonds werden vastgesteld met een belangrijke impact op de berekende emissies.

In **Artikel 8** wordt de procedure beschreven die binnen België zal worden gevolgd indien één of meerdere gewesten hun emissieplafonds niet naleven en van deze mechanismen gebruik willen maken.

Artikel 9 stelt dat de gewesten de nodige informatie ter beschikking zullen stellen aan de federale overheid, voor de beoordeling van de haalbaarheid van overwogen maatregelen.

Hoofdstuk IV omschrijft de verplichtingen van de federale overheid. In paragraaf 1 van **Artikel 10** wordt in algemene termen gesteld dat de federale overheid, in samenspraak met de gewesten, maatregelen zal nemen voor de reductie van de emissies van SO_2, NO_x, $PM_{2,5}$, VOS en NH_3 en dat zij bij het uitwerken van ander beleid (vb. inzake transport of klimaat) rekening zal houden met de impact van dat beleid op de emissies van luchtpolluenten. In paragraaf 2 worden de maatregelen opgelijst die de federale overheid in het kader van dit samenwerkingsakkoord zal nemen.

Artikel 11 betreft de opvolging van de verplichtingen in het kader van dit samenwerkingsakkoord. Voor wat betreft het naleven van de gewestelijke emissieplafonds, zal dit gebeuren middels de gewestelijke emissie-inventarissen die de basis vormen voor de nationale emissierapportering.

Artikel 12 regelt de behandeling van geschillen.

Artikel 13 stelt dat het samenwerkingsakkoord voor onbepaalde duur wordt gesloten en dat een opzeggingstermijn van 12 maanden geldt.

Originele versie

Artikel 14 regelt de inwerkingtreding van het samenwerkingsakkoord.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Koen VAN DEN HEUVEL

originele versie

Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van ... tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Instemming wordt betuigd met het samenwerkingsakkoord van … tussen de Federale Overheid, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève

originele versie

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

MINARAAD
milieu & natuur

STRATEGISCHE ADVIESRAAD VOOR HET BELEIDSDOMEIN LEEFMILIEU, NATUUR EN ENERGIE

Minaraad
Kliniekstraat 25 - 4de verdieping
1070 Brussel
T 02 558 01 30
F 02 558 01 31
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

KABINETSAANWIJZER
VLAAMS MINISTER SCHAUVLIEGE
IN K37-20160919-17451
17452
- 3 NOV 2016 17453
17454
Medew. KL. -> Karel
UIT

Mevrouw Joke Schauvliege
Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Energie
Koning Albert II-laan 20 bus 1
1000 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
19 september 2016	K37/20160919-17451 K37/20160919-17452 K37/20160919-17453 K37/20160919-17454	01/M6/2016/563	

Vragen naar / e-mail	Telefoon	Datum
Jan.verheeke@minaraad.be	02 558 01 36	28 oktober 2016

originele versie

Mevrouw de minister,

Vorige maand ontving de Minaraad een viertal adviesvragen, telkens betreffende instemmingsdecreten die betrekking hebben op internationale of inter-gewestelijke akten inzake luchtkwaliteitsbeleid met name:

- inzake de wijziging aan het Protocol zware metalen;
- inzake wijzigingen aan het Protocol Göteborg ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon;
- inzake het samenwerkingsakkoord Protocol Göteborg over grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand; en
- inzake wijzigingen aan het Protocol rond persistente verontreinigende stoffen.

Het Dagelijks Bestuur heeft beslist om in deze fase geen advies uit te brengen.

Met vriendelijke groeten,

Jan Verheeke
Secretaris

Vlaanderen
is omgevingsbewust

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

originele versie

advies 65.721/VR
van 13 juni 2019
over

een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van [7 september 2019] tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève’

Op 19 maart 2019 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van zestig dagen, verlengd tot vijfenzeventig dagen,(*) een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest 'houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van [7 september 2019] tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève'.

Het voorontwerp is door de verenigde kamers onderzocht op 6 juni 2019. De verenigde kamers waren samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, voorzitter, Martine BAGUET, kamervoorzitter, Chantal BAMPS, Bernard BLERO, Wouter PAS en Wanda VOGEL, staatsraden, Wim GEURTS, griffier en Charles-Henri VAN HOVE, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Benoît JADOT en Kristine BAMS, eerste auditeurs-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 13 juni 2019.

*

originele versie

(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat de termijn van zestig dagen verlengd wordt tot vijfenzeventig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85*bis*.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt de instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest 'betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève'.

Het samenwerkingsakkoord waarmee de decreetgever wil instemmen strekt ertoe de inspanningen voor het bereiken van de doelstellingen opgenomen in bijlage II bij het protocol (artikel 2 van het samenwerkingsakkoord) over de partijen te verdelen.

VORMVEREISTEN

3. Het advies van de Inspectie van Financiën dateert van 19 april 2016 en het begrotingsakkoord van 17 mei 2016.

De Inspectie van Financiën moet haar advies geven en de minister van begroting moet zijn akkoord geven in het licht van de begrotingstoestand van het ogenblik. Opdat dit advies en dat akkoord relevant zouden zijn, moet de tijd die verstrijkt tussen het advies en het akkoord, enerzijds, en de beslissing, anderzijds, in principe kort zijn. Een advies en een begrotingsakkoord kunnen moeilijk in aanmerking genomen worden als uitgangspunt voor een veel later genomen beslissing, als de budgettaire omstandigheden waarvan is uitgegaan door de Inspectie van Financiën en de minister van begroting gewijzigd kunnen zijn.

Indien de budgettaire context is gewijzigd, en rekening houdende met het gegeven dat in principe dient gesteund te worden op een actueel advies van de Inspectie van Financiën en een actueel begrotingsakkoord, dienen een nieuw advies en een nieuw akkoord te worden gevraagd.

originele versie

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

ONDERZOEK VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD

Artikel 2

4. Artikel 2 van het samenwerkingsakkoord bepaalt dat het de verdeling betreft van de inspanningen over de partijen voor het bereiken van de doelstellingen opgenomen in bijlage II bij het protocol.

Artikel 1, 1°, van het samenwerkingsakkoord omschrijft het protocol als "het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand inzake vermindering van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefmilieu zoals geamendeerd op 4 mei 2012".

Uit de preambule bij het samenwerkingsakkoord blijkt dat het Uitvoerend Orgaan van het op 13 november 1979 opgemaakte verdrag 'betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand' (LRTAP-verdrag) op 4 mei 2012 een akkoord heeft bereikt over de amendering van het protocol van Göteborg middels de beslissingen 2012/1 en 2012/2.

Gevraagd krachtens welke handelingen en op grond van welke procedure (in voorkomend geval, via anticipatieve bekrachtigingsbepalingen voor de wijzigingen van bijlage II van het Protocol) deze beslissingen gelden voor de vier partijen bij het samenwerkingsakkoord, antwoordde de gemachtigde:

> "De Werkgroep Gemengde Verdragen heeft het gemengd karakter van het protocol van Göteborg op 22 september 1999 vastgesteld, van de amenderingen op 25 februari 2014. Hieruit volgt dat de amenderingen zowel voor de gewesten als voor de federale overheid verbintenissen inhouden.
>
> Voor het VG:
>
> Decreet van 7 mei 2004 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999. BS 13 juli 2004 (art. 2)
>
> Voor het BHG
>
> Ordonnantie van 12 juli 2007 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999. BS 27 juli 2007 (art. 2)
>
> Voor de federale overheid
>
> Wet van 1 mei 2006 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefmilieu, gedaan te Göteborg op 30 november 1999. BS 30 november 2007 (art. 2)
>
> Het Waalse Gewest heeft met het GP ingestemd middels het Decreet van 25 maart 2004 houdende instemming met het Protocol van het Verdrag van 1979 over de grensoverschrijdende luchtverontreiniging ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon in de omgevingslucht, gedaan te Göteborg op 30 november 1999, BS 7 april 2004. Dit besluit bevat geen artikel waarmee anticipatieve instemming wordt verleend. De vraag

originele versie

waar of dit in een ander juridisch instrument te vinden is, werd gesteld aan de collega's van het Waalse Gewest, maar hier werd door ons nog geen antwoord op ontvangen."

Gelet op het antwoord van de gemachtigde, waaruit blijkt dat het Waalse decreet van 25 maart 2004 geen artikel bevat waarmee anticipatieve instemming wordt verleend met de amendementen aangenomen overeenkomstig artikel 13 van het Protocol bij het Verdrag van 1979, dient er over te worden gewaakt dat alle partijen bij dit samenwerkingsakkoord gebonden zijn door de beslissingen waaraan het voorliggende samenwerkingsakkoord invulling verleent.

5. Op de vraag of de beslissingen 2012/1 en 2012/2 werden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, gaf de gemachtigde de volgende toelichting:

"De beslissingen zijn nog niet bekend gemaakt in het Staatsblad. Voor beslissing 2012/2 kan dit pas gebeuren nadat de ratificatieprocedure van het geamendeerde protocol is doorlopen, wat nog niet het geval is. Beslissing 2012/1 werd evenmin gepubliceerd. Voor beslissingen zoals 2012/1, die geen ratificatie door de partijen behoeven, is binnen de CCIM-stuurgroep Atmosfeer een aanpak afgesproken die ervoor moet zorgen dat deze beslissingen in de toekomst tijdig in het Staatsblad worden gepubliceerd, zoals gevraagd door de Raad. Uit het verslag van de vergadering van 6 februari 2017:

In de 3 adviezen van de raad van State (die ter informatie worden meegestuurd met het verslag) komen 3 elementen aan bod die ook voor de andere overheden van belang zijn:

- Verplichting om voor de bijlagen waarvoor een versnelde amenderingsprocedure geldt de wijzigingen bekend te maken in het Belgisch staatsblad. Dit is een exclusieve bevoegdheid voor de federale overheid. Er wordt afgesproken dat dit in de toekomst zal gemeld worden aan de Kanselarij door de Belgische LRTAP-piloot."

Er dient over te worden gewaakt dat voornoemde beslissingen daadwerkelijk in het *Belgisch Staatsblad* worden bekendgemaakt.

originele versie

ONDERZOEK VAN HET VOORONTWERP VAN INSTEMMINGSDECREET

6. In het opschrift alsook in artikel 2 van het voorontwerp van decreet dient de datum te worden ingevuld waarop het samenwerkingsakkoord werd gesloten, zijnde 7 september 2018.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Wim GEURTS Marnix VAN DAMME

Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 7 september 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Instemming wordt betuigd met het samenwerkingsakkoord van 7 september 2018 tussen de Federale Overheid, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Koen VAN DEN HEUVEL

originele versie

07 SEP. 2018

Accord de coopération du ..... entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'exécution de plusieurs dispositions du Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999, tels que modifiés le 4 mai 2012 à Genève	Samenwerkingsakkoord van ..... tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève
Vu l'article 39 de la Constitution ;	Gelet op artikel 39 van de Grondwet;
Vu la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, l'article 6, § 1er, II, 1°, modifié par les lois spéciales du 8 août 1988 et du 16 juillet 1993, ainsi que la loi spéciale du 6 janvier 2014 relative à la Sixième Réforme de l'Etat, et l'article 92bis, § 1er, inséré par la loi spéciale du 8 août 1988 et modifié par la loi spéciale du 16 juillet 1993 et la loi spéciale du 6 janvier 2014 modifiant la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle et la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises ;	Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 6, §1, II, 1°, gewijzigd door de bijzondere wetten van 8 augustus 1988 en 16 juli 1993 en de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming, en artikel 92bis, §1, ingevoegd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988 en gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993 en de bijzondere wet van 6 januari 2014 tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof en de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen;
Vu la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises, les articles 4 et 42, modifiés par les lois spéciales du 16 juillet 1993 et du 27 mars 2006, la loi spéciale du 6 janvier 2014 modifiant la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises, en exécution des articles 118 et 123 de la Constitution, la loi spéciale du 6 janvier 2014 relative à la Sixième Réforme de l'Etat et la loi spéciale du 6 janvier 2014 modifiant la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle et la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises ;	Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, artikelen 4 en 42, gewijzigd bij de bijzondere wetten van 16 juli 1993 en van 27 maart 2006, de bijzondere wet van 6 januari 2014 tot wijziging van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, ter uitvoering van de artikelen 118 en 123 van de Grondwet, de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming en de bijzondere wet van 6 januari 2014 tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof en de bijzondere wet van 12 januari 1989 met

originele versie

	betrekking tot de Brusselse Instellingen;
Vu la loi du 9 juillet 1982 portant approbation de la Convention sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, faite à Genève le 13 novembre 1979 (Convention LRTAP) ;	Gelet op de wet van 9 juli 1982 houdende goedkeuring van het verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, opgemaakt te Genève op 13 november 1979 (LRTAP-Verdrag);
Vu le décret du 25 mars 2004 portant assentiment au Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, fait à Göteborg, le 30 novembre 1999 (Région wallonne) ; vu le décret du 7 mai 2004 portant assentiment au Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999 (Région flamande) ; vu la loi du 1er mai 2006 portant assentiment au Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, fait à Göteborg le 30 novembre 1999 (autorité fédérale) ; vu l'ordonnance du 12 juillet 2007 portant assentiment au Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999 (le protocole de Göteborg) (Région de Bruxelles-Capitale) ;	Gelet op het decreet van 25 maart 2004 houdende instemming met het Protocol van het Verdrag van 1979 over de grensoverschrijdende luchtverontreiniging ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon in de omgevingslucht, gedaan te Göteborg op 30 november 1999 (Waals Gewest); gelet op het decreet van 7 mei 2004 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999 (Vlaams Gewest); gelet op de wet van 1 mei 2006 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefmilieu, gedaan te Göteborg op 30 november 1999 (federale overheid); gelet op de ordonnantie van 12 juli 2007 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999 (het protocol van Göteborg) (Brussels Hoofdstedelijk Gewest);
Considérant que la Conférence interministérielle de l'Environnement du 16 juin 2000 a réparti les plafonds d'émissions, fixés par la directive 2001/81/CE, entre les Régions;	Overwegende dat de Interministeriële Conferentie Leefmilieu op 16 juni 2000 de emissieplafonds vastgesteld in richtlijn 2001/81/EG heeft verdeeld over de Gewesten;
Considérant que la Conférence interministérielle de l'Environnement du 27 avril 2012 a réparti entre les Régions les plafonds d'émissions fixés par le protocole de Göteborg amendé ;	Overwegende dat de Interministeriële Conferentie Leefmilieu op 27 april 2012 de de emissieplafonds vastgesteld in het geamendeerde protocol van Göteborg heeft verdeeld over de Gewesten;
Considérant que la Belgique a ratifié le protocole	Overwegende dat België het protocol van

originele versie

de Göteborg le 13 septembre 2007 ;	Göteborg geratificeerd heeft op 13 september 2007;
Considérant que le caractère mixte du protocole de Göteborg a été constaté au sein du groupe de travail « traités mixtes » du 22 septembre 2000 et que le protocole est une convention juridiquement contraignante ; que le caractère mixte des amendements a été constaté au sein du groupe de travail « traités mixtes » du 25 février 2014 ;	Overwegende dat het gemengd karakter van het protocol van Göteborg werd vastgesteld in de Werkgroep Gemengde Verdragen van 22 september 2000 en dat het protocol een juridisch bindende overeenkomst is; dat het gemengd karakter van de amenderingen werd vastgesteld in de Werkgroep Gemengde Verdragen van 25 februari 2014;
Considérant que les compétences concernant la politique relative à l'environnement ont été attribuées en grande partie aux Régions ; que l'établissement des inventaires d'émissions est également une compétence régionale ; que l'élaboration de normes de produit est cependant une compétence fédérale ;	Overwegende dat de bevoegdheden met betrekking tot beleid rond leefmilieu grotendeels aan de Gewesten zijn toegekend; dat ook het opstellen van emissie-inventarissen een gewestelijke bevoegdheid is; dat het uitwerken van productnormen evenwel een federale bevoegdheid is;
Considérant que l'Organe exécutif de la Convention LRTAP a conclu, le 4 mai 2012, un accord sur l'amendement du protocole de Göteborg au moyen par les décisions 2012/1 et 2012/2 ; que l'amendement du protocole de Göteborg dépendant de la Convention LRTAP fixe pour la Belgique les réductions suivantes à partir de 2020, exprimées en pourcentage, par rapport à 2005 : 43% pour SO_2, 41% pour NO_x, 2% pour NH_3, 21% pour COV et 20% pour $PM_{2,5}$;	Overwegende dat het Uitvoerend Orgaan van het LRTAP-verdrag op 4 mei 2012 een akkoord heeft bereikt over de amendering van het protocol van Göteborg middels de beslissingen 2012/1 en 2012/2; dat bij de amendering van het protocol van Göteborg binnen het LRTAP-verdrag voor België volgende procentuele reducties vanaf 2020 ten opzichte van 2005 zijn opgenomen: 43% voor SO_2, 41% voor NO_x, 2% voor NH_3, 21% voor VOS en 20% voor $PM_{2,5}$;
Considérant que l'autorité fédérale et les Régions doivent prendre, ensemble, des initiatives politiques et des mesures visant à réduire les émissions de polluants atmosphériques, afin de pouvoir respecter les engagements du protocole de Göteborg amendé visant à réduire les émissions de polluants atmosphériques et à protéger l'environnement et la santé publique ;	Overwegende dat de federale overheid en de Gewesten samen beleidsinitiatieven en maatregelen moeten nemen om de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen te verminderen, teneinde de verbintenissen uit het geamendeerde protocol van Göteborg om de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen te verminderen te kunnen nakomen en het leefmilieu en de volksgezondheid te beschermen;
L'État fédéral, représenté par le Gouvernement fédéral, en la personne du Premier Ministre et de la Ministre de l'Environnement ;	De Federale Staat, vertegenwoordigd door de Federale Regering, in de persoon van de Eerste Minister en de Minister van Leefmilieu;
La Région flamande, représentée par le Gouvernement flamand, en la personne de son Ministre-Président et de la Ministre de l'Environnement, de la Nature et de l'Agriculture ;	Het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van haar Minister-President en de Minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

originele versie

La Région wallonne, représentée par le Gouvernement wallon, en la personne de son Ministre-Président et du Ministre de l'Environnement et de l'Aménagement du Territoire ;	Het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door de Waalse Regering, in de persoon van haar Minister-President en de Minister van Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening;
La Région de Bruxelles-Capitale, représentée par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, en la personne de son Ministre-Président et de la Ministre chargée de l'Environnement ;	Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, vertegenwoordigd door de Regering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, in de persoon van haar Minister-President en de Minister belast met Leefmilieu;
ONT CONVENU CE QUI SUIT :	KWAMEN HET VOLGENDE OVEREEN:
Chapitre Ier - Objectifs et définitions	**Hoofdstuk I – Doelstellingen en definities**
Article 1er. Dans le présent accord de coopération, on entend par :	**Artikel 1.** In dit samenwerkingsakkoord wordt verstaan onder:
1° protocole : le Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, tel qu'amendé le 4 mai 2012 ;	1° protocol: het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand inzake vermindering van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau zoals geamendeerd op 4 mei 2012;
2° partie : partie à cet accord de coopération, à savoir l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale ;	2° partij: partij bij dit samenwerkingsakkoord, met name de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest;
3° plafond d'émissions : la quantité maximale d'un polluant qui peut être émise par année calendaire ; pour la définition des polluants, il est fait référence aux définitions du protocole ;	3° emissieplafond: de maximaal toegelaten hoeveelheid van een polluent die per kalenderjaar mag worden uitgestoten; voor de definitie van de polluenten wordt verwezen naar de definities uit het protocol;
4° année de référence : l'année 2005 ;	4° referentiejaar: het jaar 2005;
5° mécanismes de flexibilité : les mécanismes décrits par la décision 2012/3 de l'Organe exécutif de la Convention LRTAP, permettant d'adapter les objectifs du protocole ou l'évaluation des objectifs dans les situations décrites par ladite décision ;	5° flexibiliteitsmechanismen: mechanismen beschreven in beslissing 2012/3 van het Uitvoerend Orgaan van het LRTAP-verdrag, dat toelaat om de doelstellingen van het protocol of de evaluatie van de doelstellingen aan te passen in de in deze beslissing beschreven situaties;
6° RF : la Région flamande ;	6° VG: het Vlaamse Gewest;
7° RW : la Région wallonne ;	7° WG: het Waalse Gewest;

originele versie

8° RBC : la Région de Bruxelles-Capitale	8° BHG: het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest
9° CELINE : la Cellule Interrégionale de l'Environnement, établie par l'article 6 de l'Accord de coopération de 18 mai 1994 entre les Régions bruxelloise, flamande et wallonne en matière de surveillance des émissions atmosphériques et de structuration des données ;	9° IRCEL: de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu, opgericht door artikel 6 van de Samenwerkingsovereenkomst van 18 mei 1994 tussen het Brusselse, Vlaamse en Waalse Gewest inzake het toezicht op emissies in de lucht en op de strukturering van de gegevens;
10° CCPIE : le Comité de Coordination de la Politique Internationale de l'Environnement, établi par l'accord de coopération du 5 avril 1995 entre l'Etat fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région bruxelloise en ce qui concerne la politique internationale en matière d'environnement.	10° CCIM: het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid, opgericht middels het Samenwerkingsakkoord van 5 april 1995 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest met betrekking tot het internationaal milieubeleid.
Art. 2. Le présent accord de coopération concerne la répartition des efforts entre les parties pour atteindre les objectifs repris à l'annexe II jointe au protocole.	**Art. 2.** Dit samenwerkingsakkoord betreft de verdeling van de inspanningen over de partijen, voor het bereiken van de doelstellingen opgenomen in bijlage II bij het protocol.
Chapitre II - Plafonds d'émissions	**Hoofdstuk II – Emissieplafonds**
Art. 3. Les plafonds d'émissions belges relatifs qui sont fixés par le protocole correspondent, sur base de l'inventaire des émissions pour l'année de référence existant à la signature du protocole, aux objectifs absolus suivants :	**Art. 3.** De relatieve Belgische emissieplafonds die zijn vastgesteld in het protocol komen overeen met de volgende absolute doelstellingen op basis van de emissie-inventaris voor het referentiejaar zoals die gekend is bij de ondertekening van het protocol:

	Émission 2005 (kt)	plafond d'émissions relatif à partir de 2020 (% par rapport à 2005)	plafond d'émissions absolu à partir de 2020 (kt)
NO_x	291,0	41%	171,7
SO_2	145,2	43%	82,8
$PM_{2,5}$	24,4	20%	19,5
COV	142,7	21%	112,7
NH_3	71,3	2%	69,9

	Emissie 2005 (kt)	relatief emissieplafond vanaf 2020 (% t.o.v. 2005)	absoluut emissieplafond vanaf 2020 (kt)
NO_x	291,0	41%	171,7
SO_2	145,2	43%	82,8
$PM_{2,5}$	24,4	20%	19,5
VOS	142,7	21%	112,7
NH_3	71,3	2%	69,9

Ces objectifs relatifs doivent être atteints à partir de 2020.	Aan deze relatieve doelstellingen moet vanaf 2020 voldaan worden.
Art. 4. § 1er. Les plafonds d'émissions absolus visés à l'article 3 sont répartis entre les Régions comme suit (en kt) :	**Art. 4.** §1. De absolute emissieplafonds als vermeld in artikel 3 worden als volgt verdeeld over de Gewesten (in kt):

originele versie

	RF	RBC	RW	Total
NO_x	97,7	4,4	68,0	170,1
SO_2	45,3	2,0	25,9	73,2
$PM_{2,5}$	9,8	0,3	7,6	17,7
COV	71,7	4,6	35,8	112,1
NH_3	41,8	0,0	25,3	67,1

	VG	BHG	WG	Totaal
NO_x	97,7	4,4	68,0	170,1
SO_2	45,3	2,0	25,9	73,2
$PM_{2,5}$	9,8	0,3	7,6	17,7
VOS	71,7	4,6	35,8	112,1
NH_3	41,8	0,0	25,3	67,1

§2. Les plafonds d'émissions absolus sont basés pour le secteur du transport sur la quantité de combustibles utilisés dans ce secteur.	§2. De absolute emissieplafonds zijn voor wat betreft de transportsector gebaseerd op de hoeveelheid gebruikte brandstof in deze sector.
Chapitre III - Obligations des Régions	**Hoofdstuk III – Verplichtingen van de Gewesten**
Art. 5. Chaque Région prend les mesures nécessaires pour respecter les plafonds d'émissions qui lui ont été attribués par l'article 4, § 1er, en tenant compte des articles 7 et 8.	**Art. 5.** Elk Gewest neemt de nodige maatregelen om de haar in artikel 4, §1 toegekende emissieplafonds te respecteren, rekening houdend met de artikelen 7 en 8.
Art. 6. § 1er. Chaque Région met à jour ses inventaires d'émissions en tenant compte des informations scientifiques et des méthodologies internationales de rapportage les plus récentes.	**Art. 6.** §1. Elk Gewest houdt dat zijn emissie-inventaris steeds actueel en houdt rekening met de meest recente wetenschappelijke informatie en met de meest recente internationale rapporteringsrichtlijnen.
§ 2. Lorsqu'une Région adapte sa méthodologie d'inventaire des émissions de NO_x, SO_2, $PM_{2,5}$, COV ou NH_3 et que cette adaptation entraîne une modification importante de ses émissions totales, elle en informe les autres Régions lors de la première réunion du groupe de travail « Émissions » du CCPIE qui suit la date de l'adaptation de ses inventaires.	§2. Als een Gewest zijn methodologie voor de inventarisatie van de emissies van NO_x, SO_2, $PM_{2,5}$, VOS of NH_3 aanpast en deze aanpassing tot een belangrijke wijziging van zijn totale emissies leidt, informeert zij de andere Gewesten hierover op de eerstvolgende vergadering van de Werkgroep Emissies van het CCIM die volgt op de datum van de aanpassing van de inventaris.
Art. 7. Lorsqu'une Région révise ses émissions de l'année de référence pour un ou plusieurs polluants et que cette révision modifie les plafonds belges d'émissions absolus visés à l'article 3, le plafond d'émission 2030 qui lui a été attribué par l'article 4 est adapté pour le ou les polluants concernés, selon la formule suivante :	**Art. 7.** Als een Gewest haar emissies van het referentiejaar herziet voor één of meerdere polluenten, en ten gevolge hiervan de absolute Belgische emissieplafonds uit artikel 3 wijzigen, wordt het absolute emissieplafond voor 2030 dat door artikel 4 aan dat Gewest wordt toegekend, voor de betrokken polluent of polluenten aangepast volgens de volgende formule:
$PL_{a,x} = PL^0_{a,x} + \left(EREF_{a,x} - EREF^0_{a,x}\right) \times \left(1 - RP_x\right)$	$PL_{a,x} = PL^0_{a,x} + \left(EREF_{a,x} - EREF^0_{a,x}\right) \times \left(1 - RP_x\right)$
Où :	Waarbij:
$PL_{a,x}$: plafond d'émissions pour la Région « a » pour le polluant « x » pour 2020 (kt/an)	$PL_{a,x}$: emissieplafond voor Gewest "a" voor polluent "x" voor 2020 (kt/jr)

originele versie

$PL^0_{a,x}$: plafond d'émissions pour la Région « a » pour le polluant « x » pour 2020 tel que fixé lors de l'approbation du protocole amendé du 4 mai 2012 (y compris les émissions du transport) (kt/an)	$PL^0_{a,x}$: emissieplafond voor Gewest "a" voor polluent "x" voor 2020 zoals vastgesteld bij de goedkeuring van het geamendeerd protocol van 4 mei 2012 (inclusief transportemissies) (kt/jr)
$EREF_{a,x}$: émissions actualisées pour l'année de référence du polluant « x » dans la Région a (kt/an)	$EREF_{a,x}$: geactualiseerde emissie voor het referentiejaar van polluent "x" in Gewest "a" (kt/jr)
$EREF^0_{a,x}$: émissions pour l'année de référence du polluant « x » dans la Région « a » telles que fixées lors de l'approbation du protocole amendé du 4 mai 2012 (émissions régionales utilisées pour le rapportage sur les émissions LRTAP 02/2012) (kt/an)	$EREF^0_{a,x}$: emissie voor het referentiejaar van polluent "x" in Gewest "a" zoals vastgesteld bij de goedkeuring van het geamendeerd protocol van 4 mei 2012 (gewestelijke emissies gebruikt voor emissierapportering LRTAP 02/2012) (kt/jr)
RP_x : plafond relatif pour le polluant « x » tel que fixé pour la Belgique lors de l'approbation du protocole amendé du 4 mai 2012 (en %)	RP_x : relatief plafond voor polluent "x" zoals vastgesteld voor België bij de goedkeuring van het geamendeerde protocol van 4 mei 2012 (in %)
Les valeurs pour $EREF^0_{a,x}$ et RP_x sont données dans le tableau ci-dessous. Les valeurs de $PL^0_{a,x}$ sont mentionnées au paragraphe 1er de l'article 4.	De waarden voor $EREF^0_{a,x}$ en RP_x worden in onderstaande tabel gegeven. De waarden van $PL^0_{a,x}$ worden vermeld in paragraaf 1 van artikel 4.

	$EREF^0_{a,x}$			RP_x
	RF	RBC	RW	
NO_x	168,8	7,4	114,9	41%
SO_2	99,4	1,4	44,4	43%
$PM_{2,5}$	13,3	0,4	10,7	20%
COV	91,7	6,0	45,0	21%
NH_3	44,9	0,1	26,3	2%

	$EREF^0_{a,x}$			RP_x
	VG	BHG	WG	
NO_x	168,8	7,4	114,9	41%
SO_2	99,4	1,4	44,4	43%
$PM_{2,5}$	13,3	0,4	10,7	20%
VOS	91,7	6,0	45,0	21%
NH_3	44,9	0,1	26,3	2%

Art. 8. Lorsqu'une Région n'est pas en mesure de respecter l'un de ses plafonds d'émissions pour un ou plusieurs polluants, elle en informe les autres parties, au plus tard un mois avant le rapportage des données d'émissions. En premier lieu, la Région concernée vérifie si ce dépassement induit un dépassement du plafond d'émissions du ou des polluants pour la Belgique. En pareil cas, la Région concernée vérifie ensuite si elle peut faire usage des mécanismes de flexibilité en vérifiant si elle répond à un des	**Art. 8.** Als een Gewest één van zijn emissieplafonds voor één of meerdere polluenten niet naleeft, meldt het dit, ten laatste een maand vóór de rapportering van de emissiegegevens, aan de andere partijen. Het Gewest in kwestie gaat in eerste instantie na of deze overschrijding aanleiding geeft tot een overschrijding van het emissieplafond voor die polluent of polluenten voor België. Als dat het geval is, gaat het betrokken Gewest in een volgende stap na of het in aanmerking komt om

originele versie

critères tels que fixés au paragraphe 6 de la décision 2012/3 de l'Organe exécutif de la Convention LRTAP. La Région concernée élabore une proposition d'approche (faisant usage des mécanismes de flexibilité ou non) et la présente pour discussion au CCPIE. Après discussion en son sein, le CCPIE valide cette approche moyennant d'éventuelles modifications et la communique à CELINE avant le 10 février de l'année de rapportage concernée. CELINE notifie ensuite cette approche au secrétariat de la Convention LRTAP.	gebruik te kunnen maken van de flexibiliteitsmechanismen en meer bepaald of het voldoet aan één van de criteria zoals vastgelegd in paragraaf 6 van beslissing 2012/3 van het Uitvoerend Orgaan van het LRTAP-verdrag. Het Gewest in kwestie werkt een voorstel tot aanpak (al dan niet gebruik makend van de flexibiliteitsmechanismen) uit en legt deze ter bespreking voor aan het CCIM. Na bespreking binnen het CCIM, valideert het CCIM deze aanpak na eventuele aanpassingen en maakt deze vóór 10 februari van het betrokken rapporteringsjaar over aan IRCEL. IRCEL notificeert deze aanpak vervolgens aan het secretariaat van het LRTAP-verdrag.
Art. 9. A la demande de l'autorité fédérale, les Régions fournissent les informations nécessaires dont elles disposent, pour évaluer les coûts et bénéfices des mesures qu'envisage l'autorité fédérale.	**Art. 9.** Op verzoek van de federale overheid bezorgen de Gewesten de nodige informatie waarover zij beschikken, om de kosten en baten van de maatregelen die de federale overheid overweegt te beoordelen.
Chapitre IV – Obligations de l'autorité fédérale	**Hoofdstuk IV - Verplichtingen van de federale overheid**
Art. 10. § 1er. Dans les limites de ses compétences, l'autorité fédérale prend des mesures qui contribuent à la réduction des émissions des polluants SO_2, NO_x, $PM_{2,5}$, NH_3 et COV.	**Art. 10.** §1. De federale overheid neemt binnen haar bevoegdheden maatregelen die bijdragen tot een reductie van de emissies van de polluenten SO_2, NO_x, $PM_{2,5}$, NH_3 en VOS.
§ 2. En exécution du paragraphe 1, l'autorité fédérale prend les mesures suivantes afin de réduire les émissions des polluants visés au présent article:	§2. In uitvoering van paragraaf 1 worden door de federale overheid volgende maatregelen genomen om de emissies van de in dit artikel vermelde polluenten te verminderen:
- Veiller à adapter la fiscalité liée au transport, carburants et combustibles en vue de respecter les objectifs du protocole d'une manière qui soit cohérente et concordante notamment avec la fiscalité régionale. A terme les impacts négatifs sur la santé publique et sur l'environnement doivent ainsi être internalisés.	- Zorgen voor een aanpassing van de fiscaliteit inzake transport en brandstoffen om zo de doelstellingen van het protocol na te leven en dit op een manier die samenhangt en consistent is met de gewestelijke fiscaliteit ter zake. Op termijn moet zo de negatieve impact op de volksgezondheid en op het leefmilieu geïnternaliseerd worden;
- Augmenter les accises sur le diesel par l'application du système de cliquet, sans effet sur le remboursement du diesel	- De accijnzen op diesel verhogen met toepassing van het cliquetsysteem, zonder effect op de terugbetaling van de

originele versie

professionnel ;	professionele diesel;
- Réaliser une étude de l'impact de la réforme des taxes sur l'énergie en fonction de l'émission de substances nocives, en évitant des effets négatifs sur la compétitivité des entreprises ;	- Een onderzoek voeren naar de impact van de hervorming van de energiebelastingen in functie van de uitstoot van schadelijke stoffen, waarbij ongunstige effecten op de competitiviteit van ondernemingen vermeden worden;
- Assurer l'exemplarité de sa propre flotte de véhicules et son utilisation rationnelle par la prise en compte de seuils Ecoscore dans les marchés publics et la promotion de l'éco-conduite auprès des conducteurs de ces véhicules ;	- Een goed voorbeeld stellen met het eigen wagenpark en het rationeel gebruik ervan door bij openbare aanbestedingen de Ecoscore-drempels in rekening te brengen en zuinig rijden bij de bestuurders van die voertuigen aan te moedigen;
- Défendre au niveau européen l'adoption de tests d'homologation plus représentatifs de la consommation et des émissions réelles ;	- Op Europees niveau pleiten voor homologatietests die beter het werkelijke verbruik en de werkelijke emissies weerspiegelen;
- Transmettre au Comité de Coordination de la Politique Internationale de l'Environnement, aux fins du rapportage au secrétariat de la Convention LRTAP, les quantités de carburants annuellement vendues en Belgique calculées sur la base des accises perçues ;	- De jaarlijks verkochte brandstofhoeveelheden in België, berekend op basis van de ontvangen accijnzen, doorgeven aan het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid met het oog op de rapportering aan het secretariaat van het LRTAP-verdrag;
- Transmettre au Comité de Coordination de la Politique Internationale de l'Environnement les informations relatives aux immatriculations qui sont nécessaires pour le rapportage au secrétariat de la Convention LRTAP;	- Doorgeven aan het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid van gegevens met betrekking tot de registratie van voertuigen vereist voor de rapportering aan het secretariaat van het LRTAP-verdrag;
- Adopter et mettre en œuvre un programme de mesures fédérales 2015-2020 sur la qualité de l'air.	- Goedkeuring en uitvoering van een plan met federale maatregelen 2015-2020 met betrekking tot luchtkwaliteit.
§ 3. Lors de l'élaboration de sa politique, l'autorité fédérale assure autant que possible que celle-ci ne produise pas d'effets défavorables sur les émissions des polluants visés au présent article.	§3. Bij het uitwerken van haar beleid zorgt de federale overheid er zo veel mogelijk voor dat dit beleid geen nadelige effecten heeft op de emissies van de in dit artikel vermelde polluenten.
Chapitre V - Suivi et rapportage	**Hoofdstuk V – Opvolging en rapportering**

originele versie

Art. 11. §1er. Le suivi des obligations est assuré par le biais des inventaires régionaux d'émissions utilisés pour le rapportage annuel des émissions au secrétariat de la Convention LRTAP qui doit être effectué avant le 15 février. Le CCPIE vérifie, lors de sa première session qui suit la date de communication des inventaires à la Convention LRTAP, si chaque Région a respecté ses plafonds absolus d'émissions et si les obligations belges de réduction des émissions sont respectées.	**Art. 11.** §1. De opvolging van de verplichtingen gebeurt middels de gewestelijke emissie-inventaris die gebruikt worden voor de jaarlijkse rapportering van de emissies aan het secretariaat van het LRTAP-verdrag die voor 15 februari moet gebeuren. Het CCIM gaat op zijn eerste vergadering die volgt op de communicatie van de inventarissen aan het LRTAP-verdrag na of elk Gewest zijn absolute emissieplafonds heeft nageleefd en of de Belgische emissiereductieverplichtingen zijn nageleefd.
§2. Chaque partie peut à tout moment demander des informations sur l'état d'avancement de l'exécution du présent accord de coopération aux autres parties, dans le cadre du CCPIE.	§2. Elke partij kan op elk moment informatie vragen over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van dit samenwerkingsakkoord aan de andere partijen door middel van het CCIM.
Chapitre VI - Dispositions finales	**Hoofdstuk VI – Slotbepalingen**
Art. 12. §1er. Des litiges éventuels entre les parties concernant l'interprétation ou l'exécution du présent accord de coopération sont tranchés au sein du CCPIE ou, lorsqu'une solution ne peut y être trouvée, au sein de la Conférence interministérielle pour l'Environnement et, le cas échéant, au sein du comité de concertation.	**Art. 12.** §1. Eventuele geschillen onder de partijen over de interpretatie of de uitvoering van dit samenwerkingsakkoord worden beslecht in het CCIM of, als daar geen oplossing wordt gevonden, in de Interministeriële Conferentie voor het Leefmilieu, en, in voorkomend geval, binnen het overlegcomité.
§2. Lorsqu'aucune solution n'est trouvée conformément au §1er, le litige est soumis à une juridiction, telle que visée à l'article 92bis, § 5 et § 6, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles. Les membres sont désignés respectivement par le Conseil des Ministres, le Gouvernement flamand, le Gouvernement wallon et le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale. Les frais de fonctionnement de la juridiction sont pris en charge de manière égale par les parties.	§2. Wordt er geen oplossing gevonden overeenkomstig §1, dan wordt het geschil voorgelegd aan een rechtscollege, zoals bedoeld in artikel 92bis, §§5 en 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. De leden worden respectievelijk aangewezen door de ministerraad, de Vlaamse regering, de Waalse regering en de Brusselse Hoofdstedelijke regering. De werkingskosten van het rechtscollege worden gelijk ten laste genomen van de partijen.
Art. 13. Le présent accord de coopération est conclu pour une durée indéterminée.	**Art. 13.** Dit samenwerkingsakkoord wordt voor onbepaalde duur gesloten.
Chaque partie contractante peut résilier l'accord de coopération moyennant l'observation d'un délai de préavis de 12 mois.	Elke contracterende partij kan het samenwerkingsakkoord opzeggen mits ze een opzegtermijn van 12 maanden in acht neemt.
Art. 14. Le présent accord de coopération est publié au Moniteur belge par les services du Premier Ministre, à la demande de la partie dont	**Art. 14.** Dit samenwerkingsakkoord wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad door de diensten van de Eerste Minister, op aanvraag

originele versie

le législateur a exprimé son assentiment à l'accord en dernier.	van de partij waarvan de wetgever als laatste zijn instemming met het akkoord heeft gegeven.
	07 SEP. 2018
Fait à Bruxelles le ....., en autant d'exemplaires qu'il y a de parties contractantes.	Opgemaakt te Brussel op ....., in evenveel exemplaren als er contracterende partijen zijn.
Pour l'État fédéral,	Voor de Federale Staat,
Le Premier Ministre,	De Eerste Minister,
Ch. MICHEL	
La Ministre de l' Environnement,	De Minister van Leefmilieu,
Mme. / Mevr. M.-C. MARGHEM	
Pour la Région flamande,	Voor het Vlaamse Gewest,
Le Ministre-Président du Gouvernement flamand,	De Minister-President van de Vlaamse Regering,
G. BOURGEOIS	
La Ministre flamande de l'Environnement, de la Nature et de l'Agriculture,	De Vlaamse Minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,
Mme. / Mevr. J. SCHAUVLIEGE	
Pour la Région wallonne,	Voor het Waalse Gewest,

originele versie

Le Ministre-Président du Gouvernement wallon,	De Minister-President van de Waalse Regering,
W. BORSUS	
Le Ministre wallon de l'Environnement et de l'Aménagement du Territoire,	De Waalse Minister van Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening,
C. DI ANTONIO	
Pour la Région de Bruxelles-Capitale,	Voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest,
Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,	De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
R. VERVOORT	
La Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargée de l'Environnement,	De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Leefmilieu,
Mme. / Mevr. C. FREMAULT	

originele versie